

OD REDAKCJI

Istnienie „*Naszej Przeszłości*” jako specjalistycznego czasopisma historycznego, opartego na mecenacie społecznym, jest zapewne fenomenem polskiego życia kulturalnego po II wojnie światowej. Regularne ukazywanie się półrocznika od 1946 r. (z wyjątkiem lat 1949—1956) do 1981 r. było zasługą jego założyciela i pierwszego redaktora ks. Alfonsa Schletza.

Redakcja, która ukonstytuowała się w ostatnich latach, chce kontynuować program pisma, sformułowany w pierwszym tomie wydanym w 1946 r. i publikować studia a także materiały źródłowe z dziejów Kościoła i kultury katolickiej w Polsce. Zdając sobie sprawę z poszerzenia się kręgu zainteresowań nauk historycznych i postępu metod badawczych, redakcja wystąpiła z inicjatywą powołania Rady Naukowej jako organu doradczego, opiniującego i konsultującego tak prace redakcji jak i publikacje „*Naszej Przeszłości*”. W skład Rady weszli: ks. Marian Banaszak (Poznań), Wojciech Maria Bartel (Kraków), Janina Bieniarzówna (Kraków), ks. Jan Kracik (Kraków), ks. Bolesław Kumor (Lublin), ks. Karol Mrowiec (Lublin), ks. Janusz Stanisław Pasierb (Warszawa), ks. Ludwik Piechnik (Kraków), ks. Jerzy Wolny (Kraków). Pierwsze posiedzenie Rady odbyło się 24 listopada 1983 r. w siedzibie redakcji. Posiedzeniu przewodniczył ks. Jan Dukala — redaktor naczelny „*Naszej Przeszłości*”.

Podajemy tutaj streszczenie propozycji i postulatów Rady, co do charakteru pisma, treści poszczególnych tomów oraz spraw finansowych i kolportażu.

Rada opowiedziała się za utrzymaniem dotychczasowego charakteru pisma, nie podejmując sugestii wprowadzenia na łamy „*Naszej Przeszłości*” tematyki apologetycznej, formacyjnej czy też dydaktycznej. Chociaż w nauce historii istnieje ścieranie się różnych postaw badawczych, które przybierają formę sporów światopoglądowych, to jednak najlepiej służyć będziemy Kościołowi i kulturze katolickiej w Polsce poprzez naukowo poznaną prawdę, bez wdawania się w polemikę lub obronę uproszczonych modeli przeszłości.

Każdy tom powinien zawierać rozprawy i studia oraz materiały źródłowe, recenzje, krótkie biografie, ewentualnie także kronikę wydarzeń aktualnych. Studia i rozprawy publikowane w poszczególnych tomach, powinny uwzględniać równomiernie tematykę poszczególnych epok i okresów historycznych. Zauważono bowiem, również w „*Naszej Przeszłości*”, pe-

wne niedostatki w prezentowaniu tematyki mediewistycznej. Należałoby także poszerzyć tematykę prac, publikować więcej monografii o kulturze katolickiej w Polsce, o kulturze ludowej, z dziedziny prasoznawstwa itp.; nie ograniczać się do prac związanych ze strukturami kościelnymi. Publikacje powinny obejmować całokształt tych dziedzin polskiej kultury, które znajdowały dla siebie inspiracje w chrześcijaństwie. Nie będzie to sprzeczne z przeznaczeniem, co pewien czas, pojedynczych tomów na publikacje źródeł, jak również wydawanie tomów jednotematycznych i okolicznościowych. Warto przywrócić zaniedbany od pewnego czasu dział recenzji i not bibliograficznych o wydawnictwach dotyczących historii Kościoła i kultury katolickiej. Członkowie wyrazili zgodę na recenzowanie prac przeznaczonych do publikacji. Nie przyjęto sugestii podawania pełnej bibliografii historii Kościoła i kultury katolickiej w Polsce.

Innym zagadnieniem dyskutowanym na spotkaniu była sytuacja finansowa wydawnictwa. Półrocznik ma znaczną liczbę stałych prenumeratorów, która jednak nie wyczerpuje całego nakładu. W interesie czasopisma leżałoby zwiększenie liczby stałych prenumeratorów. Należałoby również poszukać innych dróg rozprowadzenia pozostałej części nakładu. Jawi się niewykorzystana dotąd, choć dość złożona w realizacji, możliwość rozprowadzenia części nakładu poprzez księgarnie katolickie.

W związku ze stałym wzrostem cen: papieru, usług poligraficznych oraz prac redakcyjnych pojawił się pewien dylemat — albo podnosić nieustannie cenę pojedynczych tomów i obciążać odbiorców, albo przyjąć deficyt na konto Instytutu Wydawniczego. Redakcja zdecydowała pokrywać deficyt pisma przez podjęcie działalności wydawniczej Instytutu zgodnej z jego profilem. Jest rzeczą oczywistą, że całość zagadnień związanych z przygotowaniem tomów, administracją pisma i finansami, będzie rozwiązywana przez zespół redakcyjny. Natomiast w celu przedyskutowania zagadnień merytorycznych oraz metodologicznych i pewnego programowania pisma Rada Naukowa zbierać się będzie raz w roku w siedzibie redakcji.

Zespół redakcyjny ożywia nadzieję, że współpraca z Radą Naukową ułatwi redagowanie pisma zgodnie z dzisiejszymi wymogami nauk historycznych. Współpraca ta pozwoli również lepiej odpowiedzieć na zapotrzebowanie Czytelnika zainteresowanego Kościołem i kulturą inspirowaną przez chrześcijaństwo w dziejach narodu polskiego i państwa.